

Budgetredegørelse 2024-2027

August 2023

Indholdsfortegnelse

Læsevejledning.....	3
Udviklingen i Aarhus og omkring os.....	3
Konjunkturudvikling	3
Beskæftigelse og ledighed i Aarhus	4
Bolig- og befolkningsudvikling.....	4
Kommunens mål	6
Fortællingen om Aarhus	6
Aarhusmålene	6
FN's verdensmål	7
Kommunens samlede økonomi	8
Budgettets indtægter	9
Budgettets udgifter	10
Børn og Unge	13
Sociale Forhold og Beskæftigelse	16
Sundhed og Omsorg	19
Kultur og Borgerservice.....	23
Teknik og Miljø.....	27
Borgmesterens Afdeling.....	30
Bilag	32
Ressourcer i afdelingerne.....	32

Læsevejledning

Dette er Aarhus Kommunes udkast til budgetredegørelse for 2024. Den beskriver magistratens budgetforslag 2024-2027, som behandles i byrådet den 13. september 2023. Aarhus Kommunes endelige budget 2024-2027 vedtages i byrådet den 11. oktober 2023. Efterfølgende vil den endelige budgetredegørelse for 2024 blive udarbejdet.

På de følgende sider bliver du først præsenteret for de ydre vilkår, som vurderes at have mest afgørende indflydelse på næste års budget.

Herefter følger en kort beskrivelse af byrådets overordnede mål for Aarhus samt en gennemgang af den økonomi, der ligger i budgetforslaget.

Efterfølgende indeholder budgetredegørelsen afsnit med beskrivelser fra de enkelte magistratsafdelinger. De går tættere på afdelingernes respektive kerneopgaver, pejlemærker og økonomi.

Til sidst i budgetredegørelsen er der en række bilag med forskellige oversigter over budgetforslagets økonomi.

Udviklingen i Aarhus og omkring os

En række forhold har betydning for udviklingen i den økonomiske situation i Aarhus Kommune. Det gælder bl.a. konjunkturerne, beskæftigelsesudviklingen og befolkningsudviklingen. Inflation og krigen i Ukraine har haft stor betydning på såvel nationalt som kommunalt niveau.

Konjunkturudvikling

De senere år har dansk og international økonomi været ramt af mange forstyrrelser i form af coronapandemien, Ruslands invasion af Ukraine, rentestigninger og inflation. Dansk økonomi bremsede i 2022 gevaldigt op og husholdningerne holdt igen med forbruget og boligmarkedet gik nedad.

På trods af dette vurderer Økonomiministeriet i Økonomisk Redegørelse, maj 2023, at BNP i 2023 vil vokse med 0,6 %, mens væksten vil stige til 1,4 % i 2024. Afmatningen af økonomien ser dermed ud til at blive forholdsvis mild og mindre end tidligere forventet. Inflationen er nu på vej ned, hvilket især hænger sammen med faldende energipriser. Der forventes kun et mindre fald i beskæftigelsen på 22.000 personer fra 2022 til 2024, hvorved beskæftigelsen stadig vil ligge over det strukturelle niveau. Den bløde landing i dansk økonomi forventes at afspejle sig i situationen i Aarhus Kommune.

Beskæftigelse og ledighed i Aarhus

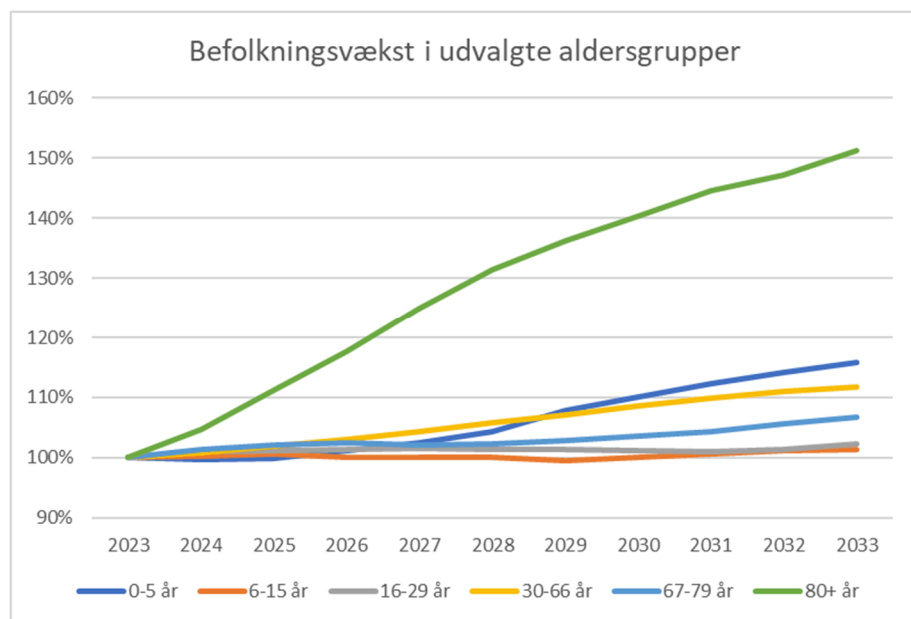
De seneste år har der været fart på erhvervsudviklingen i Aarhus Kommune. Siden en stor nedgang i aktiviteten i 2020 som følge af covid-19, vendte udviklingen i løbet af 2021, og den positive situation på arbejdsmarkedet er fortsat siden. Udviklingen afspejles blandt andet i, at antallet af beskæftigede lønmodtagere, der arbejder på en arbejdsplads indenfor Aarhus Kommune, har været stigende, og at der ultimo 2022 var i alt 218.730 arbejdspladser i kommunen. Det svarer til ca. 7,3% af alle arbejdspladser i landet.

Den positive udvikling i antal arbejdspladser betyder samtidig, at bruttoledigheden i Aarhus Kommune fortsat ligger på et lavt niveau historisk set. I de seneste måneder er ledigheden dog steget lidt. I marts 2023 var der 6.706 fuldtidsledige i Aarhus Kommune, hvilket svarer til en ledighedsprocent på 3,8. Aarhus har dog stadig et væsentligt højere ledighedsniveau sammenlignet med en ledighedsprocent på 3,0 på landsplan.

Bolig- og befolkningsudvikling

Aarhus Kommune er Danmarks næststørste kommune og havde 361.522 borgere pr. 1. januar 2023.

Befolkningsvæksten i 2020 og 2021 var på henholdsvis 2.775 og 2.495 nye borgere, hvilket er væsentlig lavere end normal. Dette skyldes dels en oprydning i CPR-registret i 2020, og dels lavere nettoindvandring fra andre lande på grund af coronakrisen. Til gengæld var befolkningsvæksten i 2022 væsentlig højere end normalt, da der kom 6.288 nye borgere. Ca. 1.400 heraf var ukrainske flygtninge, og herudover var der en højere nettoindvandring fra andre lande, som kan ses som en udligning af det lavere niveau i 2020 og 2021. Fremadrettet forventes befolkningstilvæksten at stabilisere sig igen, og der forventes i perioden 2022-2032 i gennemsnit ca. 3.300 nye borgere årligt i Aarhus Kommune, så der i 2033 vil være ca. 394.500 borgere. Se mere i [Aarhus i Tal](#).

Budgetlægningen foretages på grundlag af den seneste befolkningsprognose. Prognosen anvendes blandt andet til at fremskrive

udviklingen i udgifterne på de serviceområder, hvor byrådet har vedtaget budgetmodeller.

Her sammenkædes udviklingen i befolkningen og anvendelsen af ressourcer. Det gælder på skoleområdet, børnepasningsområdet, socialområdet og ældreområdet.

Derudover anvendes befolkningsprognosen også ved budgetlægningen af de generelle tilskud fra staten.

Byrådet har fastsat et mål om, at der i Aarhus frem til år 2030 skal skabes mulighed for at bygge 2.000 nye boliger om året. Aktuelt forventes der opført knap 3.000 boliger om året i gennemsnit i perioden 2023-2027, hvoraf de godt 1.700 årligt er familieboliger.

Kommunens mål

Fortællingen om Aarhus

Sammen med Aarhusmålene sætter Fortællingen om Aarhus en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus, og hvad der skal kendetegne Aarhus både nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for hele byens udvikling og med dem følger vi op på, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker.

Indledningen i Fortællingen lyder: *"Aarhus har en fantastisk placering ved havet og skoven. Et levende pulserende bymiljø og den smukkeste natur beliggende helt tæt på hinanden. Aarhus er en rummelig by med plads til at udfolde sig, uanset om man er ung, gammel eller børnefamilie, studerende, kunstner, etableret erhvervsvirksomhed eller iværksætter. Man kan føle sig hjemme i Aarhus.*

Aarhus er "Smilets By" - uhøjtidelig og tilbagelænet, ung, optimistisk, ambitiøs og summende af liv"

Fortællingen om Aarhus omfatter også visionen for Aarhus, som fremgår til højre og du kan læse visionen og hele fortællingen om Aarhus her: [Fortællingen om Aarhus](#)

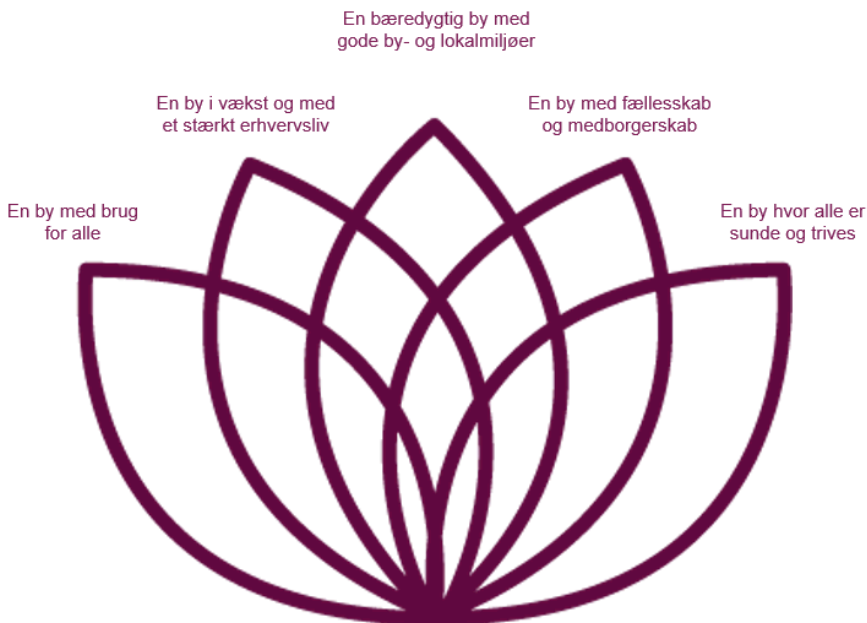
Visionen:

"Aarhus – en god by for alle"

- Aarhus - en by med plads til alle og brug for alle
- Aarhus - en by i bevægelse
- Aarhus - en by med handlekraft og fællesskab

Aarhusmålene

Aarhusmålene 2022-2025 er samlet under overskriften - "Aarhus - en god by for alle", og består af følgende fem mål:

Aarhusmålene er på den måde pejlemærker for udviklingen af Aarhus. Med Aarhuskompasset har vi også sat ord på den tilgang til ledelse, styring og velfærdsudvikling, som Aarhusmålene kalder på. De perspektivskift, der følger med Aarhuskompasset, handler om et endnu større fokus på det, der har værdi for borgerne og samfundet, mere samskabelse og en stærkere læringskultur. Man kan læse mere om Aarhuskompasset på kommunens hjemmeside: [Aarhuskompasset](#).

I forbindelse med vedtagelsen af Aarhuskompasset har der været arbejdet på, hvordan det kan belyses om udviklingen går i den rigtige retning og hvordan nysgerrighed og læring kan hjælpe med at sikre, at der arbejdes med det, der giver mest værdi for og med borger, virksomhed og samfund.

Byråd og øverste ledelse i Aarhus Kommune har fokus på de udfordringer, der står i vejen for at nå Aarhusmålene og for at skabe en "god by for alle" i arbejdet med de syv vilde problemer. Via dette arbejde, som strækker sig over hele 2023, er der bl.a. taget hul på at arbejde med nye typer data fx omkring sundhed, trivsel, medborgerskab, klima og vækst. Arbejdet er endnu ikke afsluttet, men vil i løbet af 2023 bidrage væsentligt til forslag til nye belystninger af Aarhusmålene, som byrådet kan tage stilling til. De aktuelle resultater kan ses på Aarhus i tal

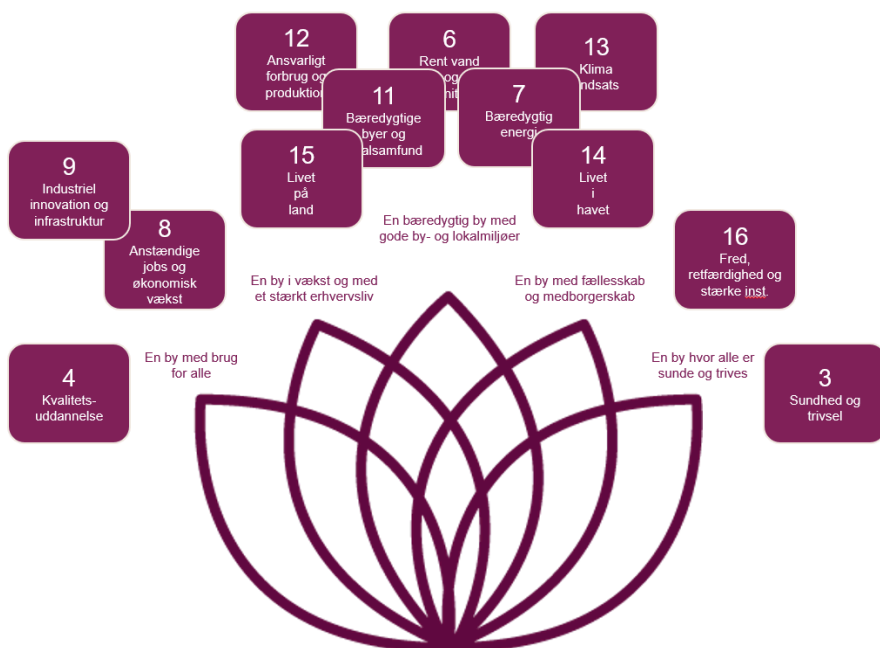
Ud over Aarhusmålene, som rækker helt på tværs, vedtages der også en politisk retning for hver enkelt afdeling, som kan ses i de næste afsnit, som er fremsendt fra hver enkelt Magistratsafdeling og blevet til i samarbejde med de politiske udvalg.

FN's verdensmål

Verdensmålene forpligter alle FN's 193 medlemslande til at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs, klima og mere bæredygtig økonomisk vækst. De fokuserer ligeledes på at fremme fred og sikkerhed og stærke institutioner, og på at styrke internationale partnerskaber.

Via vores arbejde med Aarhusmålene og de politiske retninger for de enkelte afdelinger bidrager Aarhus Kommune til opfyldelsen af verdensmålene.

Nedenfor er sammenhængen mellem Aarhusmålene og verdensmålene illustreret.

Kommunens samlede økonomi

Med udgangspunkt i de ydre påvirkninger samt de overordnede mål for Aarhus Kommune beskrives økonomien i budgetforslaget i det følgende afsnit.

Kommunerne er afhængige af den verden, vi er en del af, og vi bliver påvirket, når der sker store forandringer omkring os. Coronapandemien, svigtende forsyningskæder, energikrise, historisk høj inflation, og ikke mindst krigen i Ukraine har medført komplekse og kritiske udfordringer. Nationalt har regeringen udstukket stramme økonomiske rammer for det kommunale Danmark. I SMV-regeringens regeringsgrundlag "Ansvar for Danmark", og i aftalen om kommunernes økonomi i 2024 finansierer regeringen 700 mio. kr. til et lønløft på de offentlige velfærdsområder via besparelser på kommunernes udgifter til administration.

Samlet set prioriteres 937 mio. kr. i budgetperioden ekstra til den borgernære service via budgetmodellerne. Men velfærden for de mest sårbare og udsatte i kommunen på tværs af alder er stadig under pres. Derfor afsættes en Velfærdspulje på 75 mio. kr. årligt svarende til ½ % af de decentraliserede rammer, der kan sikre omprioritering af velfærden. Samtidig er der bundne opgaver med at løse budgetudfordringer i Østjyllands Brandvæsen og den kollektive trafik, derfor omprioriteres 0,97 % af de decentraliserede rammer i Borgmesteren Afdeling, Kultur og Borgerservice og Teknik og Miljø hertil.

Regeringen annoncerede torsdag den 24. august, at kommunerne tilføres 650 mio. kr. Når Aarhus kommunes andel af disse penge indregnes i den samlede økonomi, er der et årligt råderum på 37 mio. kr.

I budgetforslaget er det indarbejdet at der etableres et stadion til kvindefodbold i Vejlbj. Finansiering på 30 mio. kr. kommer fra Sallingfonden, mens 15 mio. kr. kommer fra puljer til idræts- og fritidsfaciliteter og 15 mio. kr. forhåndsprioriteres fra pulje til velfærdstilbud i lokalområder.

I budgetforslaget er der herudover indarbejdet følgende initiativer:

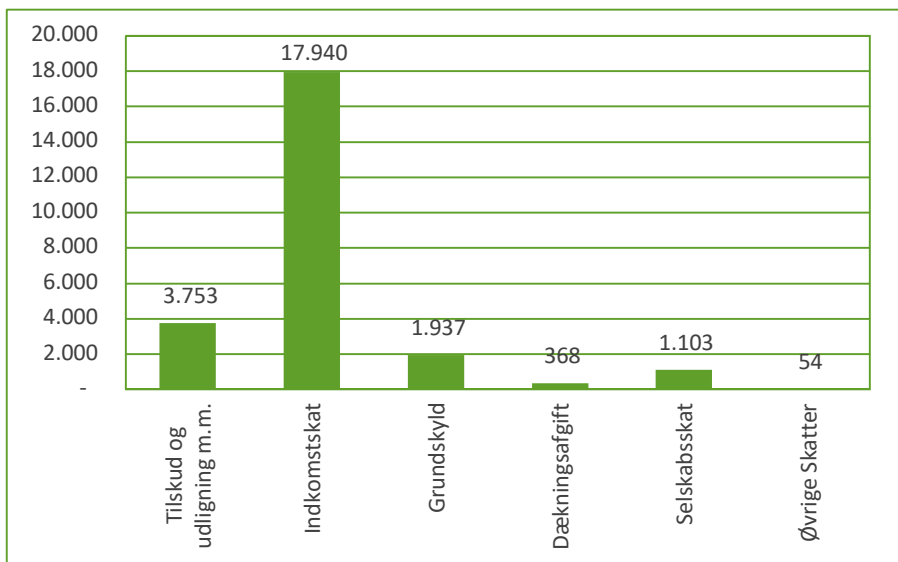
- Med henblik på undgå anlægssanktioner forskydes 1 mia. kr. af magistratsafdelingernes anlægsbudgetter ud af 2024, og der udskydes samlet anlæg for 2,2 mia. kr. ud af budgetperioden for 2024-2027. Måltallet for den finansielle egenkapital ændres tilsvarende, hvorfor ændringen ikke påvirker råderummet.
- Der afsættes 28 mio. kr. årligt til investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet. Investeringen finansieres af sparede forsørgelsesydelse.
- Finansieringen af merudgifter til tidlig pension på 14,6 mio. kr. sker ved at udmønte en besparelse på 30 % til beskæftigelsesområdet. Den resterende besparelse indgår i den samlede økonomi.
- Der findes kompenserende klimatiltag for at nå kommunens bindende klimamål for året
- Forventningerne til grundsalg er revideret uden at det påvirker råderummet.

Budgettets indtægter

Budgetforslaget er udarbejdet med udgangspunkt i valg af statsgaranti af skattene og generelle tilskud i 2024.

De samlede indtægter i Aarhus Kommune forventes at være på 25,1 mia. kr. i 2024. Fordelingen af indtægterne fremgår af figur nedenfor:

Fordeling af de budgetterede indtægter i 2024, i alt 25.153 mio. kr.

Ud over disse er der indtægter fra brugerfinansiering, statsrefusion, anlæg og renter på ca. 5,4 mia. kr.

Skatteindtægter

Det fremgår af figuren, at langt den overvejende del af kommunes indtægter kommer fra indkomstskat samt tilskud og udligning, som tilsammen udgør ca. 21,7 mia. kr. i 2024. Hertil kommer grundskyld, dækningsafgift, selskabsskat og øvrige skatter i form af dødsboskat og forskerskat, som i alt udgør ca. 3,5 mia. kr.

Skatteprocenten for indkomstskat er i alle år budgetteret på 24,52 %.

Samtidig forventes skatteprovenuet i 2024 til 2027 i Aarhus at vokse relativt mere end i resten af landet. Det skyldes, at der i alle år frem til 2027 forventes en mervækst i udskrivningsgrundlaget for indkomstskat i Aarhus i forhold til landsplan. Dette skyldes fortrinsvis, at befolkningen vokser mere i Aarhus end på landsplan.

I 2024 omlægges beskatningen på almindelige ejendomme fra afgiftspligtige grundværdier til beskatning direkte på grundværdien for ejendommejereren. I 2024 er grundskyldspromillen i Aarhus Kommune fastsat ved lov til 6 %.

I december 2021 vedtog Folketinget lov om fastsættelse af dækningsafgiftspromiller. På den baggrund budgetteres der i Aarhus Kommune med en dækningsafgiftspromille på 5,8 i 2024 og 2025 for derefter at falde til 3,55 i 2027.

Blandt andet grundet mange omlægninger er ejendomsskatteområdet behæftet med ekstraordinær usikkerhed.

I 2024 afregnes selskabsskatten for 2021. Det afregnede provenu i 2024 er 1.1 mia. kr. hvilket er en vækst på knap 100% i forhold til 2023. Det høje provenu skyldes i høj grad at enkelte virksomheder har haft et godt regnskabsår herunder særligt visse energihandelsvirksomheder. Særligt energihandelsvirksomhederne har også haft en særdeles godt regnskabsår i 2022, hvilket vil have indflydelse på provenuet i 2025. På nuværende tidspunkt er det dog svært at sige, hvad den endelige selskabsskatteindtægt

vil være i 2025. Dette skyldes at området er præget af udsving samtidig med at udviklingen på landsplan også er afgørende ligesom andre virksomheder i Aarhus kan have haft et dårligere år end forventet. I budgetlægningen følges almindelig praksis, hvilket indebærer, at der budgetteres med en andel af KL's skøn for landsplan svarende til gennemsnittet for de seneste 5 år.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning er budgetteret med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel. Det fremgår heraf, at Aarhus Kommune modtager i alt ca. 3,8 mia. kr. i 2024 fra staten og kommunale udligningsordninger.

Selvbudgettering eller statsgaranti

Hvert år giver staten de enkelte kommuner mulighed for at modtage en garanti for, hvor mange indtægter kommunen vil få det følgende år. Garantien dækker skatter og generelle tilskud fra staten. Denne statsgaranti betyder, at et eventuelt fald i disse indtægter dækkes af staten.

Kommunen kan fravælge statsgarantien og i stedet vælge at selvbudgettere. Kommunen vil så kunne beholde eventuelle merindtægter, der ligger ud over det, staten har garanteret. Omvendt er risikoen ved at vælge selvbudgettering, at eventuelle lavere indtægter skal finansieres af kommunen.

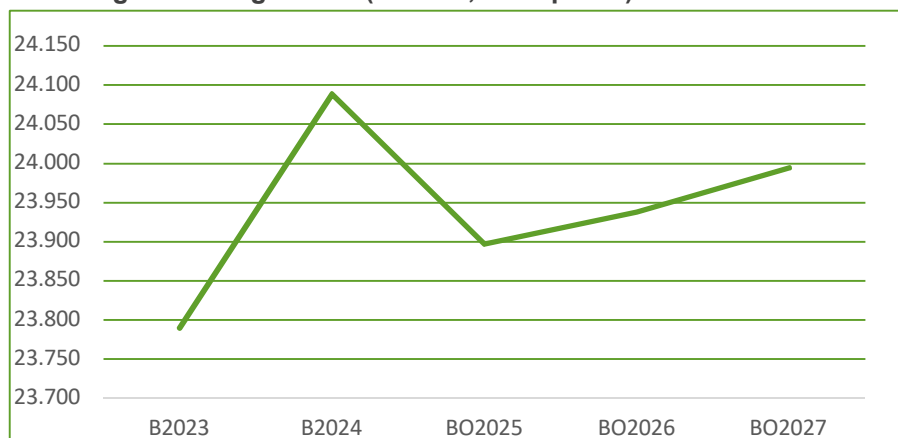
Budgetforslaget er foreløbigt baseret på valg af statsgaranti for skat og generelle tilskud i 2024. På nuværende tidspunkt er det forventningen, at der i 2024 vil være en gevinst på 85 mio. kr. ved valg af selvbudgettering fremfor statsgaranti. Denne gevinst anses dog som værende usikker, da der er væsentlig usikkerhed omkring den fremtidige udvikling i konjunkturerne og dermed indtægterne fra især indkomstskat. Usikkerhederne omhandler især udviklingen i inflationen og spændinger på de finansielle markeder. Valg af selvbudgettering er derfor behæftet med en vis risiko

Budgettets udgifter

Drift

Med de forudsætninger der er beskrevet i ovenstående, herunder tiltagene vedr. administrative besparelser og øvrige omprioriteringer, er de skattefinansierede driftsudgifter budgetteret til ca. 24,1 mia. kr. i 2024.

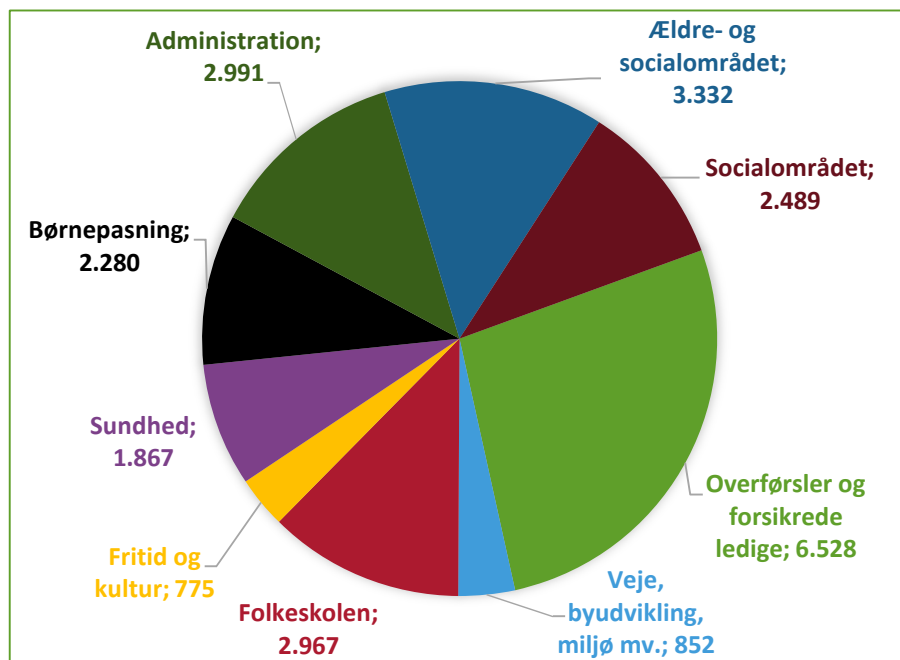
Driftsudgifter i budget 2024 (mio. kr., 2024-priser)

I 2025 falder udgifterne med 191 mio. kr. for så at stige med hhv. 40 og 56 mio. kr. i 2026 og 2027. Årsagen til faldet fra 2024 til 2025 skyldes bl.a. at klimaplanen på 85 mio. kr. udløber efter 2024 ligesom magistratsafdelingernes budgetterede forbrug af opsparing i 2024 er 38 mio. kr. større end i 2025.

Årsagen til stigningen de sidste år skal bl.a. findes i væksten i budgetmodellerne, der tilfører flere penge til de store serviceområder i takt med, at den aarhusianske befolkning vokser.

Fordeling af Aarhus Kommunes driftsudgifter i B2024 på 24.089 mio. kr.

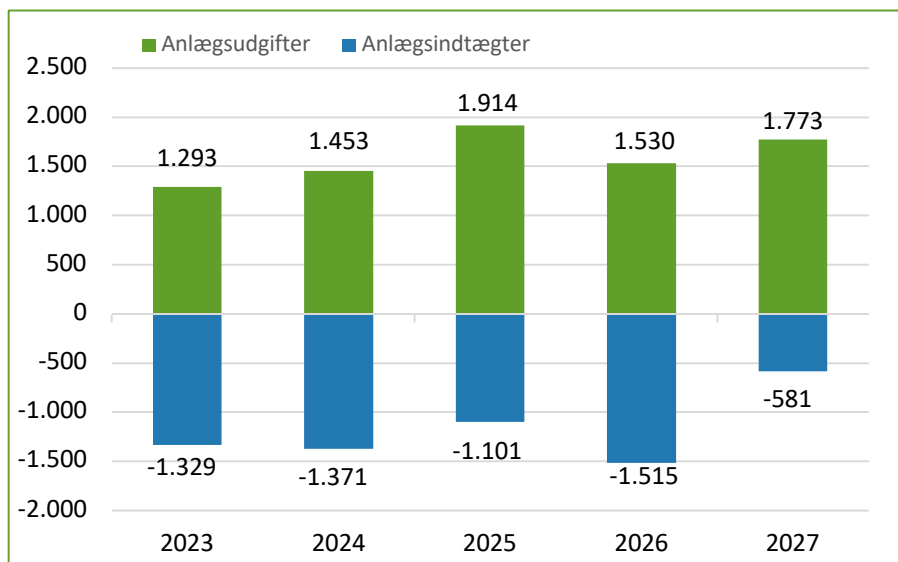

Ud af de samlede udgifter på 24,1 mia. kr. udgør serviceudgifterne ca. 69% af de samlede driftsudgifter, mens forsørgelsesudgifter m.v. udgør de resterende ca. 31 %. De største serviceområder er folkeskoleområdet, ældreområdet, socialområdet, administration samt børnepasning, som udgør stort set samme andel af de samlede skattefinansierede nettodriftsudgifter.

Anlæg

Der er budgetteret med nettoanlægsudgifter på 526 mio. kr. i årligt gennemsnit i budgetperioden 2024 til 2027. Bruttoudgifterne udgør i gennemsnit 1,7 mia. kr. over årene, men der er også bruttoindtægter på gennemsnitligt 1,1 mia. kr. Der er således et højt anlægsniveau i budgetperioden. Dette til trods for at der i budgetlægningen er udskudt anlæg for 2,2 mia. kr. ud af budgetperioden.

Anlægsudgifter og -indtægter i budget 2024 (mio. kr.)

Anlægsudgifter og indtægter i perioden 2024-2027

Blandt de væsentligste anlægsprojekter i perioden er de større byudviklingsprojekter (de bynære havnearealer, Godsbanen, Lisbjerg, Sydhavns kvarteret, Tage-Hansensgade/Amtssygehuset) projekter under MOVE, aftalen om de udsatte boligområder, dagtilbuds- samt skoleudbygning, energirenoveringer samt vedligeholdelse og genopretning af kommunale bygninger og veje. Hertil kommer en lang række mindre projekter.

Anlægsindtægterne i perioden omfatter bl.a. jordsalgs-indtægter fra de større byudviklingsprojekter. Herudover er der indtægter fra andet jordsalg.

Børn og Unge

Den overordnede politiske vision for Børn og Unge er fastlagt i børne- og ungepolitikken, som det samlede byråd vedtog i 2015. Denne politik er aktuelt igennem en fornyelsesproces som forventes afsluttet i foråret 2023. Børne- og ungepolitikken udgør dog fortsat grundlaget for arbejdet med alle børn og unge fra 0-18 år – lige fra det første møde med sundhedsplejersken over barnets dagtilbuds-, skole- og fritidsliv og til vejen ind i en ungdomsuddannelse.

Politisk retning for budgettet

Rådmanden for Børn og Unge har, i samarbejde med Børn- og Ungeudvalget, derudover formuleret tre politiske retninger i budgettet. Der sættes retninger, som skal skabe mere værdi for børn, unge og forældre samt medarbejdere og samarbejdspartnere. Derudover skal de bidrage til håndtering af vigtige samfundsmæssige udfordringer og tværgående indsatser.

De tre politiske retninger er tre gennemgående og langsigtede politiske målsætninger. De er udarbejdet og formuleret med tæt sammenhæng til rådmandens egne pejlemærker, de perspektiver fra børn, unge og forældre, der er fremkommet i processen med fornyelse af børne- og ungepolitikken, undersøgelse af DSA-området samt indsigterne fra analysen af bredere børnefællesskaber, specialtilbud og PPR i 2022.

1. Flere børn og unge skal trives i de lokale fællesskaber

Den første retning omhandler en aktuell samfundsmæssig udfordring om stigende mistrivsel blandt børn og unge. Målet retter sig både imod individet og fællesskabet, og der er et behov for et kontinuerligt og tværfagligt fokus for at sikre en udvikling i den rigtige retning. Dette involverer både de lokale dagtilbud, skoler og fritidstilbud samt foreningsliv og civilsamfund, der også har en stor andel i trivslen blandt børnene og de unge.

2. Forældre, børn og unge skal opleve mere sammenhængende forløb på tværs af Aarhus Kommunes forskellige tilbud

Den anden retning baserer sig på forældreindsigter der er fremkommet i processen med fornyelse af børne- og ungepolitikken samt indsigterne fra analysen af bredere børnefællesskaber, specialtilbud og PPR i 2022. Her udtrykker hovedparten af forældrene et stærkt ønske om en mere sammenhængende og koordineret indsats på tværs af Aarhus Kommune, hvilket også er i tråd med tænkningen i Aarhuskompasset.

3. Bedre tid til lokal inddragelse og forankring af indsatser

Den tredje retning er inspireret af rådmandens egne pejlemærker og tager afsæt i tænkningen i Aarhuskompasset. Der er en generel opmærksomhed på at sikre en grundig forankring af indsatser med afsæt i lokale behov.

YDELSER

Børn og Unge har ansvaret for hovedparten af de kommunale tilbud til de 0-18-årige, herunder ansvar for følgende ydelser:

- Dagtilbud, herunder dagplejen
- Folkeskoler, herunder skolefritidsordninger
- Fritids- og ungdomsskoletilbud

- Børnesundhed, herunder Sundhedsplejen og Tandplejen, Vidtgående specialundervisning til børn, specialskoler, sprogstøtte samt specialpædagogisk bistand

6-by nøgletal

(opdateres til de nyeste nøgletal, når 6-by rapporten udgives)

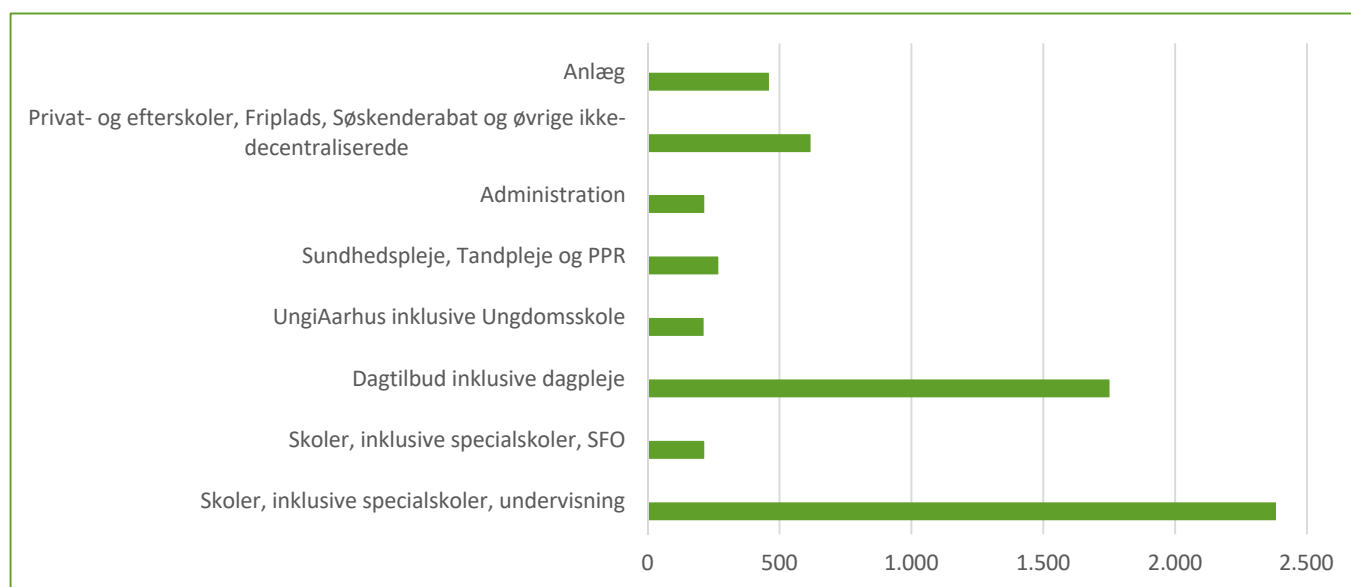
- Skoler: [6 -By Nøgletal 2021 \(aarhus.dk\)](#) (Side 22)
- SFO og Klubber [6 -By Nøgletal 2021 \(aarhus.dk\)](#) (Side 50)
- Dagpasning: [6 -By Nøgletal 2021 \(aarhus.dk\)](#) (Side 52)

RESSOURCER

Det samlede bruttobudget for Børn og Unge er på ca. 7,1 mia. kr. i 2023. Indtægterne udgør ca. 1,1 mia. kr. og består primært af forældrebetalingen for dagtilbud og SFO. Det egentlige kommunale budget på Børn og Unges område udgør dermed ca. 6,1 mia. kr. Størstedelen af budgettet anvendes til service på de borgernære områder såsom børnepasning, folkeskole og fritidsområdet i et 0-18-års perspektiv. Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 0,5 mia. kr.) vil blive brugt til anlægsinvesteringer i f.eks. nye dagtilbudsafdelinger, udvidelser af skoler samt moderniseringer af skoler og dagtilbud m.v.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2024 på 6.091 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Der er en stigende profil i budgettet i forhold til 2023. Udviklingen i bruttobudgetterne præges af, at de statslige midler til minimumsnormeringer overgår fra at være et direkte tilskud til at indgå i kommunens samlede bloktilskud. Indtægtsbudgettet er derfor fra 2024 ikke længere en del af Børn og Unges budget.

Aarhus er en by i vækst i disse år, hvilket afspejles i Børn og Unges budget, der vokser i budgetperioden via budgetmodellerne. Midler fra budgetmodellerne justerer Børn og Unges budget på baggrund af demografiudviklingen og har til formål at sikre, at serviceniveauet, når der tages højde for besparelser kan fastholdes (med forudsatte stordriftsfordele i modellerne) samtidig med, at der indskrives flere i Børn og Unges tilbud.

Børn og Unges regnskab 2022 og budget for 2023 til 2027

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Overslag 2025	Overslag 2026	Overslag 2027
Nettodriftsudgifter	5.792	5.598	5.626	5.630	5.630	5.666
Nettoanlægsudgifter	255	132	456	389	363	16

Børn og Unge har i tidligere år haft et meget højt aktivitetsniveau med gennemsnitlige årlige anlægsudgifter på omkring 250 mio. kr. og gennemsnitlige indtægter på omkring 10 mio. kr. Det samlede niveau for den forventede anlægsaktivitet er ikke afspejlet fuldt ud i tabellen, da der ikke er medregnet budgetter på anlægsreserven til udbygning af skoler og dagtilbud, der endnu ikke er udmøntet til Børn og Unge.

I 2024 forventes et fortsat højt niveau for Børn og Unges anlægsudgifter. Det skyldes blandt andet, at der bygges og planlægges nye skoler flere steder i Aarhus Kommune, herunder i Nye og i Gellerup. Hertil kommer også, at byrådet i budgetforlig 2021 vedtog Aarhus Kommunes Investeringsplan 2024-2033, hvor der blandt andet blev reserveret penge til udbygning og ombygning af seks eksisterende skoler. Det indledende arbejde med flere af disse udvidelser planlægges igangsat inden for den kommende budgetperiode.

Det vil desuden være nødvendigt at udvide dagtilbudskapaciteten flere steder, så Aarhus Kommune også fremadrettet sikrer pasningsgarantien. Derudover kommer løbende behov for moderniseringer og indeklimateforbedringer på både skoler og i dagtilbud. Hertil kommer også, at Børn og Unges anlægsbudgetter i stigende grad reflekterer sikring af kapacitet på både specialskole-, specialdagtilbud- og specialklasseområdet.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Visionen for Aarhus er, at Aarhus skal være en god by for alle. Også for de børn, unge og voksne, der har brug for støtte og hjælp til at komme videre i livet. Derfor understøtter Sociale Forhold og Beskæftigelse, at flere aarhusianere mestrer deres eget liv, tager aktiv del i samfundet og bliver selvforsørgende. Vores tilgang til borgerne er, at de på trods af sociale og beskæftigelsesmæssige udfordringer er eksperter i eget liv, der selv kan og vil tage ansvar.

Langt de fleste borgere, som samarbejder med Sociale Forhold og Beskæftigelse, har ikke sociale udfordringer, men blot brug for støtte til at komme i job eller uddannelse. Det kan f.eks. være ledige dimittender fra byens uddannelsesinstitutioner. På beskæftigelsesområdet er der også sat ekstra initiativer i gang for, at borgere med integrationsbehov oplever, at der er behov for dem på arbejdsmarkedet, eller at de kan gøre nytte for den offentlige forsyning, de ellers lever af.

Mange aarhusianere har brug for specialiseret hjælp på socialområdet. Flere lever med svære psykiske lidelser eller alvorlige handicap. Og flere børn og unge har så store vanskeligheder i livet, at det får konsekvenser for deres skolegang, arbejdsliv og relation til familie og venner. Derfor støtter Sociale Forhold og Beskæftigelse mennesker med handicap, familieproblemer, psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller andre sociale udfordringer. Da tildelingen af midler som følge af den generelle befolkningsstigning ikke fuldt dækker det stigende antal borgere og borgernes mere komplekse udfordringer, er der et særligt stort økonomisk pres på socialområdet.

For langt de fleste mennesker er det af stor værdi at være i uddannelse og job. Uddannelse og job er derfor også en effektiv og vigtig social indsats. Selv få timers arbejde kan for mange give tilknytning og mening. Også via en mindre tilknytning til arbejdsmarkedet med et småjob eller lignende. Det giver værdi for både borgere og virksomheder, som dermed får den arbejdskraft, som de har brug for.

Den politiske retning for budgettet

Visionen er, at alle aarhusianere skal være en del af et arbejdsfællesskab. Derfor sætter vi mål om, at andelen af borgere i job og uddannelse skal være 1%-point højere end i de øvrige 6-byer.

En anden vision er, at aarhusianske børn og unge skal have den støtte i barndommen, der fører til et godt voksenliv. Og at aarhusianere med handicap og psykiske udfordringer skal have selvstændige og meningsfulde liv. Derfor sætter vi mål om, at på socialområdet skal en stigende andel børn og voksne nå deres mål eller have fremgang ift. læring og selvforsørgelse, netværk og medborgerskab samt personlig udvikling.

YDELSER

Sociale Forhold og Beskæftigelses ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- Formidling af job til ledige borgere
- Afklaring af arbejdsevne, vejledning og opkvalificering samt formidling af virksomhedspraktik, løntilskud og job på særlige vilkår

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 4.500 fuldtidsansatte i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

- Udbetaling af forsørgelsesydelse til borgere og refusion til virksomheder
- Forebyggende tilbud og døgntilbud til børn, unge og familier med sociale udfordringer eller handicap
- Aktivitetstilbud, undervisningstilbud, bostøtte og botilbud til voksne med handicap, psykisk sygdom og udsathed
- Opsøgende arbejde, væresteder, tilpassede boligtyper og forsorgshjem til hjemløse borgere
- Rusmiddelbehandling til borgere med alkohol- og stofmisbrug.

Indsatserne tilrettelægges i samarbejde med borgerne, deres netværk, frivillige foreninger og virksomhederne.

6-by nøgletal

På Sociale Forhold og Beskæftigelses område opgøres årligt sammenlignelige nøgletal for 6-byerne. De kan findes her:

[Socialområdet: 6-by Nøgletal 2021, side 46-49 og 54-58](#)

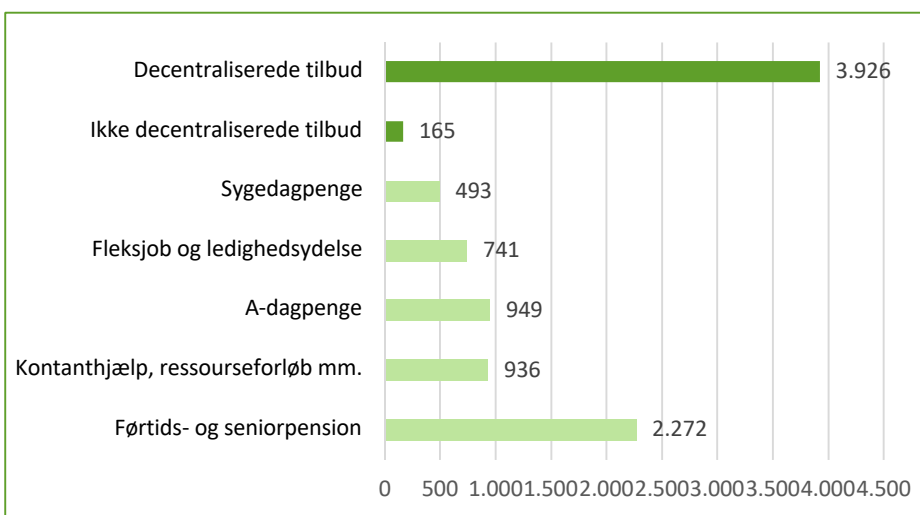
[Beskæftigelsesområdet: 6-by Nøgletal 2019, side 40-45](#)

RESSOURCER

Sociale Forhold og Beskæftigelse har et samlet bruttobudget på 11,2 mia. kr. i 2024. Nogle af pengene - 1,6 mia. kr. - kommer fra refusioner, og derved udgør det egentlige kommunale budget på området ca. 9,5 mia. kr. Størstedelen i alt 5,6 mia. kr. forventes at blive anvendt til kommunens medfinansiering på forsørgelsesydelse og enkelte andre ikke decentraliserede områder. Ca. 3,9 mia. kr. vil blive brugt til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 70 mio. kr.) vil blive brugt til investeringer på anlægsområdet.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Fordeling af nettodriftsudgifterne i 2024 på 9.483 mio. kr. (2023 priser)

Note: De mørkegrønne søjler udgør sociale og beskæftigelsesrettede tilbud og indsatser for borgerne og virksomhedsservice. mens de lysegrønne søjler indeholder de ikke decentraliserede forsørgelsesudgifter.

Udviklingen i budgettet

I Sociale Forhold og Beskæftigelse er det væsentligt at sondre mellem ikke-decentraliserede - og decentraliserede nettodriftsudgifter.

På de ikke-decentraliserede områder er afdelingens samlede driftsbudget stigende i budgetperioden. Det skyldes hovedsageligt den demografiske udvikling, der også betyder flere i offentlig forsørgelse. Dertil kommer refusionsreformen på beskæftigelsesområdet, som betyder, at kommunens medfinansiering på de fleste forsørgelsesudgifter er stigende. Der er herudover fra 2024 budgetteret med stigende ledighed og dermed øgede udgifter til A-dagpenge

På det decentraliserede område ligger budgettet for perioden 2024 til 2027 uændret på omkring 3,9 mia. kr. årligt.

Sociale Forhold og Beskæftigelses regnskab og budget for 2022 til 2027

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Overslag 2025	Overslag 2026	Overslag 2027
Nettodriftsudgifter	9.073	9.131	9.483	9.573	9.646	9.725
Nettoanlægsudgifter	8	65	64	37	23	0

Sundhed og Omsorg

SUNDHED OMSORG

I Aarhus Kommune skal borgerne leve gode liv præget af sundhed og trivsel, fællesskab og medborgerskab – og vigtigste af alt livskvalitet og livsglæde.

Sundhed og Omsorgs indsatser for at indfri disse ambitioner følger visionerne i 'Aarhus – en god by for alle' samt Aarhus Kommunes Sundhedspolitik, Værdighedspolitik og Medborgerskabspolitik. Samtidig tager indsatserne afsæt i afdelingens strategi – herunder særligt de borgervendte ledetråde 'Vi holder borgerne væk', 'Al magt til borgerne' og 'Vi er sammen med borgerne'.

Med udgangspunkt i ledetrådene sættes borgerne i centrum i alle de sammenhænge, hvor Sundhed og Omsorg er i kontakt med borgerne – pleje og omsorg, sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering.

Med oplæg til investeringer i sundhed samt en stadigt bedre og mere effektiv anvendelse af afdelingens ressourcer vil Sundhed og Omsorg imødekomme de aktuelle og kommende udfordringer på ældre- og sundhedsområdet.

Udfordringer

Der er fortsat store udfordringer, som påvirker økonomien. Aktuelt står Sundhed og Omsorg med en stor udfordring i forhold til den demografiske udvikling med stor vækst i +80-årige, som betyder, at der er flere plejekrævende ældre i hjemmeplejen og på plejehjemmene. Derudover er der fortsat en stor stigning i ældre borgere med handicap, som ikke dækkes af budgetmodellerne. Sundhedsinvesteringer bliver derfor væsentlige og fokus på at skabe gode liv for de svageste borgere via aktiviteter og omsorg på plejehjemmene. Der er behov for yderligere investeringer i velfærdsteknologi og hjælpemidler, således borgerne fortsat er selvhjulpne og bevare deres fysiske, sociale og mentale funktionsniveau og dermed øge livskvaliteten. Ydermere er det nødvendigt med et øget fokus på mental sundhed og flere forebyggende indsatser særligt i de udsatte områder. Alt dette sættes i fokus via den politiske retning.

Den politiske retning

Den politiske retning tager afsæt i Sundhed og Omsorgs strategi og favner bredt. Derfor er der for hver retning koblet særlige indsatsområder på, som vil blive fulgt løbende.

Den politiske retning er:

- Hjælp mig så jeg kan klare mig selv (Vi holder borgerne væk)
- Jeg bestemmer selv (Al magt til borgerne)
- Vi er sammen (Vi er sammen med borgerne)
- Vi rækker ud

Hjælp mig så jeg kan klare mig selv skal ses i sammenhæng med særligt indsatserne vedrørende mental sundhed og trivsel, sundhedsfonden og flere sunde leveår.

En tilværelse uafhængig af kommunen giver større livsglæde og -kvalitet. Derfor sættes der øget fokus på sundhed, træning, rehabilitering og teknologi, som kan øge borgernes selvhjulpnehed og værdighed. Et særligt fokus er ligeledes at reducere ulighed i sundhed. Nye teknologiske løsninger frigør tid til kerneopgaven, og i et stærkere samarbejde med private aktører kan vi lære og dygtiggøre os.

Jeg bestemmer selv skal ses i sammenhæng med særligt indsatserne vedrørende afbureaukratisering, beboerbestyrelser, friheds- og forbedringsløft, afprøvning af selvstyrende teams, kultur og relationer, dokumentationspraksis og valgfrihed. Borgerne skal have den bedst mulige hjælp og omsorg uden at se på regler og bureaukrati, men via åbenhed og forståelse. Borgerne skal have valgmuligheder, således interesser og personlige præferencer kan imødekommes. Der skal åbnes for nytænkning i forhold til fremtidens boliger, således boligen tilpasses den enkelte borger – lige meget hvor man er i livet.

Vi er sammen skal ses i sammenhæng med særligt indsatserne vedrørende aktiviteter, nærvær og fællesskaber, borgeren før diagnosen og udviklingen af Folkehusene. Borgerne er eksperterne i eget liv, og derfor skal de ses, høres og forstås som mennesker og ikke diagnoser. Vi går "med" borgeren og lader borgeren fortælle, være aktiv lyttende og anerkendende. Gennem dialogen skaber vi trygge og kærlige rammer, så borgerne får den hjælp, som de har behov for – dette i samarbejde med pårørende. Sammen er vi stærkere og fællesskaber modvirker ensomhed og styrker den mentale og fysiske sundhed og trivsel.

Vi rækker ud skal ses i sammenhæng med særligt indsatserne vedrørende flere valgmuligheder, rekruttering og øget samarbejde med erhvervslivet eksempelvis via advisory board og sundhedsfonden. De store udfordringer og vilde problemer kræver nye idéer, og de skabes bedst i fællesskab og ved nytænkning. Derfor samarbejder vi, og rækker ud til erhvervslivet, forskning og civilsamfund mv. Vi vil hele tiden dygtiggøre os gennem ny viden, samarbejde og læring. Vi ser på mulighederne for at udbyde flere opgaver for herigennem at skabe læring og samarbejde.

Den politiske retning favner bredt, og der er mange indsatser i spil. Dette skaber et overordnet overblik og opfølgning på de indsatser som er i gang i Sundhed og Omsorg. I den politiske retning er særlige indsatsområder ligeledes inddraget.

Særlige indsatsområder

Med henblik på at håndtere de væsentligste problemstillinger på sundheds- og ældreområdet er der et særligt fokus på følgende:

- Kultur og Relationer
- Pårørendekræfter
- Det nære Sundhedsvæsen
- Flere sunde leveår
- Dokumentationspraksis
- Det gode borgerforløb – forløbsmodellen
- Smartere arbejdsgange

Desuden er frivillighed og samskabelse samt klima fortsat højt på dagsordenen også i Sundhed og Omsorg.

YDELSER

Sundhed og Omsorg indsatser fordeler sig på en række hovedområder.

- Drift af folkehuse, ældreboliger og plejehjem
- Madtilberedning og drift af caféer i folkehusene
- Pleje og praktisk hjælp til alle borgere uanset alder
- Hjælpe midler til alle borgere uanset alder
- Akut- og rehabiliteringstilbud
- Aktivitets- og træningstilbud

- Sundhedsfremme, forebyggelse og genoptræning
- Inddragelse af frivillige og civilsamfund

6-by nøgletal

Der henvises til den seneste officielle rapport, som kan findes via nedenstående link.

https://www.aarhus.dk/media/74787/6-by_noegletal_2021-a.pdf

- Ældreområdet: side 16
- Sundhedsområdet: side 32

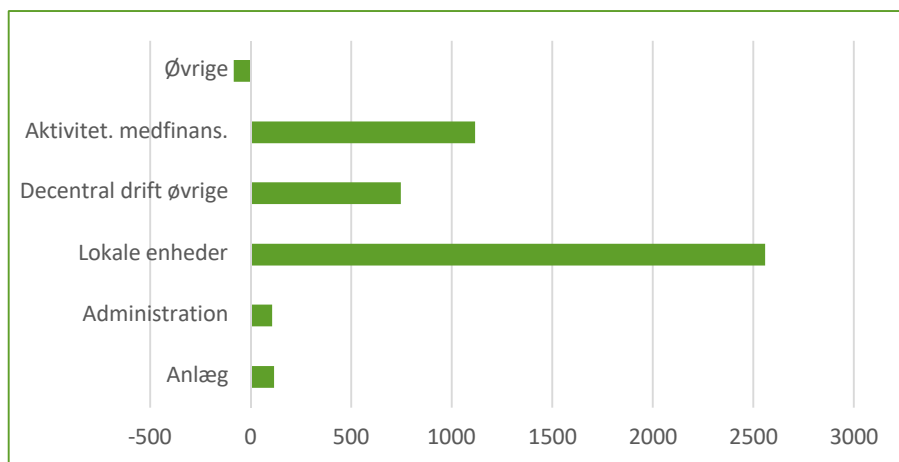
RESSOURCER

I 2024 er Sundhed og Omsorgs budget på 4,6 mia. kr., fordelt med 4,5 mia. kr. til drift og 0,1 mia. kr. til anlæg.

Driftsbudgettets største post er den decentrale drift af ældreområdet på i alt 3,3 mia. kr. Heri indgår de lokale enheder med 2,5 mia. kr. De varetager ydelserne i forhold til borgerne – rehabilitering, pleje og praktisk hjælp, sygepleje og træning m.m. Den øvrige del af decentral drift på 0,8 mia. kr. er bl.a. hjælpemidler, sundhedsområdet, samt betaling for borgere i andre kommuner.

Den næststørste post på 1,1 mia. kr. er den såkaldte "aktivitetsbestemte medfinansiering", som er kommunens betaling til Region Midtjylland for aarhusianere, der indlægges på sygehuse, går til praktiserende læger, speciallæger, private fysioterapeuter m.m.

Fordeling af budget 2024 på 4,5 mia. kr.

Udviklingen i budgettet

Sektorens regnskab og budget for 2022 til 2027

Mio. kr. i 2023-priser	R 2022	B 2023	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Nettodriftsudgifter	4.432	4.420	4.451	4.541	4.596	4.660
Nettoanlægsudgifter	91	53	118	90	58	17

Driftsbudgettet stiger i perioden. Det skyldes budgetmodellerne, som regulerer budgettet for den forventede udviklingen i den ældre del af befolkningen.

Anlægsudgifterne falder fra 2022-2023 og ind i budgetperioden. Det skyldes, at Generationernes Hus (100 plejeboliger og 100 ældreboliger) og Skovvang

(125 plejeboliger) er færdigbygget i 2022. Anlægsniveauet vil stige i takt med, at byggerierne i forlængelse af boligplanen i Sundhed og Omsorg igangsættes.

Kultur og Borgerservice

Kultur og Borgerservice bidrager gennem et bredt kultur- og fritidsliv til at gøre Aarhus til en god by for alle. Aarhus skal være et attraktivt sted at bo, leve, drive virksomhed og besøge som turist.

Kultur og Borgerservice skaber rammer og rum for det aarhusianske kultur- og fritidsliv. Men vi gør mere end det. Mange af vores tilbud taler ind i lokale og globale udfordringer, og ind i de 7 vilde problemer, som byrådet har udpeget.

Kultur og Borgerservice har en stor og varieret kontaktflade til mange forskellige borgere. Borgerservice er en vigtig indgang til kommunen, og mange af Kultur og Borgerservices tilbud bidrager til menneskers livskvalitet og bliver aktivt valgt til af borgerne.

1. Den demokratiske samtale

Den demokratiske samtale udfolder sig i de fællesskaber, vi som mennesker er en del af. Det kan være når vi er samlet til generalforsamling i idrætsforeningen, eller når unge mødes om at skabe deres eget kulturelle arrangement. Kultur og Borgerservice bidrager til at skabe stærke og sunde fællesskaber for alle aarhusianere. Gode fællesskaber, der kan styrke demokratisk tillid og selvtillid.

Kultur og Borgerservice arbejder for, at alle mennesker kan være med i et fællesskab. Det gælder de mange fællesskaber i de flere end 1.000 folkeoplysende foreninger, men også de selvorganiserede, som de kendes i f.eks. kulturlivet og gadeidrætten. Vi sørger for, at der er fællesskaber for alle, uanset hvad man interesserer sig for eller er god til, og vi rækker ud til dem, der har brug for det. Vi arbejder også for at styrke de gode, lokale fællesskaber hvad end det er i midtbyen eller i byerne i den grønne ring omkring Aarhus.

Kultur og Borgerservice er rammen om frie og neutrale debatter og samtaler. Bibliotekerne og andre faciliteter i Kultur og Borgerservice er neutrale rum. Det giver et særligt afsæt for demokratisk samtale, deltagelse og debatter. Derudover er foreningslivet og folkeoplysningen et væsentligt element i den demokratiske samværsform. Borgernes engagement i det frivillige foreningsliv er en vigtig øvebane i demokrati og medborgerskab.

Kultur og Borgerservice giver lettere adgang til kunst, kultur og litteratur. Et vigtigt aspekt i den demokratiske dannelse er tilgængelighed og adgang til kunst og kultur. Kunst udfordrer og styrker demokratiet. Kunsten bidrager til at styrke et lokalområdes identitet. Det kan være gennem kunst i det offentlige rum, formidling af byens historie eller kulturelle aktiviteter i lokalområdet.

Kultur og Borgerservice tilbyder forestillinger, arrangementer, koncerter og events, som samler borgerne i små og store fællesskaber, men som også kan sætte vigtige temaer på dagsordenen og bidrage til nye løsninger.

2. Børn og unges mentale sundhed og trivsel

Kultur- og fritidslivet rummer et stort potentiale for børn og unges trivsel. Det tilbyder et fællesskab, som ikke handler om præstation, og som giver plads til at være forskellige og udfolde sig inden for nogle andre rammer end fx skolen og uddannelsesinstitutionerne tilbyder.

Kultur og Borgerservice giver alle børn og unge en aktiv fritid og ungdom. Vi vil hjælpe børn og unge til at være aktive i foreningslivet, bruge bibliotekernes mange tilbud og understøtte de selvorganiserede fællesskaber indenfor motion og kultur. Vi inviterer til aktivitet både alene og sammen med andre.

Kultur og Borgerservice giver alle børn og unge plads til at drømme, til at skabe og til at øve sig. Børn og unges møde med kunst og egen kreative udfoldelse er en grundsten i dannelsen og i det gode børne- og ungeliv. Børn og unges trivsel styrkes med leg og læring. Læselyst, digital inklusion og bredde i tilbud skal favne, at børn og unge er forskellige og har mange forskellige veje til trivsel.

3. Klima og bæredygtighed

Vi er alle en del af løsningen. Alle små skridt tæller på vej mod en bæredygtig fremtid. Vi skal bryde vores dårlige klimavaner, og alle kan bidrage til den grønne omstilling. Kultur- og fritidslivet er en vigtig del af mange borgeres hverdag og kan være med til at skubbe til de adfærdsændringer, som der skal til for at fremme den grønne omstilling.

Kultur og Borgerservice gør gennem oplysning og vanebrud klimamål til hverdagsmål. Den enkelte skal hjælpes, motiveres og inspireres til en grønnere hverdag, og vi vil hjælpe med at lave gode klimavenlige vanebrud. Kultur og Borgerservice har via sine mange kanaler til og mødesteder for borgere og foreninger en unik position til at skubbe til vaner og adfærd. Kultur, kunst, litteratur, foreningsliv og fællesskaber er noget af det, som kan være med til at skubbe vores adfærd og vaner i en mere bæredygtig og klimavenlig retning.

Kultur og Borgerservice tænker selv klima ind i hverdagen og fremmer klimaindsatsen via vores netværk i forenings- og kulturlivet. Vi understøtter også grønne og lokale fællesskaber, og vi sørger for, at store events får et særligt fokus på bæredygtighed.

4. Sundhed ind i alt

Idrætsforeningerne skaber fællesskaber, som handler om bevægelse og motion. Det forbedrer vores sundhed, livskvalitet og forebygger sygdomme. Fællesskaber kan samle mennesker om interesser, oplevelser og fysisk udfoldelse. Fællesskaber modvirker ensomhed og styrker den mentale og fysiske sundhed og trivsel.

Kultur og Borgerservice arbejder for at flere skal have mulighed for at bevæge sig. Det gør vi både ved at sikre velfungerende rammer for bevægelse og idræt, og ved at understøtte idrætsforeningerne, men også ved at hjælpe nogle af de mennesker, som har særligt behov for et fællesskab og for bevægelse, over i foreningslivet.

Kultur og Borgerservice styrker fundamentet for fællesskabet. Vi sikrer velfungerende rammer for fællesskaber både i midtbyen, forstæderne og byerne i den grønne ring omkring Aarhus. Det gælder både de fysiske faciliteter, men også indholdet heri, hvor vi understøtter og udvikler aktiviteter. Vi understøtter fællesskaber, uanset om det er på et bibliotek, i idrætshallen, i musikskolen, eller om det er mountainbikespor eller vandsportsfaciliteter. Vi vil i tæt dialog med borgerne fortsat udvikle mødesteder og aktiviteter, som samler mennesker i fællesskaber, der fremmer bevægelse, kreativitet, refleksion og livsmestring.

5. Kultur og fritid er også velfærd

Velfærd handler ikke kun om at levere service til borgerne. Velfærd handler i høj grad om at have gode tilbud i kultur- og fritidslivet. Det er velfærd at have adgang til et lokalbibliotek, at kunne tage sin familie med i svømmehallen og at kunne gå i teater eller til koncert. Kultur og fritidslivet har en værdi i sig selv og understøtter samtidig opgaver på de store velfærdsområder.

Kultur og Borgerservice stiller rammer til rådighed, som borgerne selv vælger til. Det gælder både biblioteker, Ungdomskulturhuset og andre rum. De rum kan skabe brobygning på tværs af fagområder, uanset om det er til uddannelsesvejledning, rådgivning om sundhed og job eller lektiehjælp og kan dermed forebygge mere indgribende indsatser. Forebyggelse gennem bevægelse sker også hver dag i de mange foreninger og i vores idrætsfaciliteter både inde og ude.

Kultur og Borgerservice samarbejder på tværs af fagområder. Vi har sammen med andre fagområder sundheds- og træningsindsatser i forenings- og kulturlivet, læse- og andre læringsinitiativer for børn i biblioteker og kulturinstitutioner, inklusions- og demokratiltag i udsatte boligområder, ligesom vi bidrager til byudviklingen og klimaindsatser. Vi leverer kulturoplevelser, som er designet til at øget trivslen hos borgerne, f.eks. koncerter på lokalcentre og plejehjem, for veteraner og udsatte borgere.

6 by nøgletal

https://publicity.dk/6By_Samlet_tryk.pdf (s.20):

YDELSER

Kultur og Borgerservices ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- **Sport & Fritid:** Yder tilskud samt stiller rammer og rum til rådighed for idrætsforeninger, spejderforeninger, oplysningsforbund med videre. Derigennem gives de bedste betingelser for, at alle borgere i Aarhus kan tage del i et aktivt og udviklende fritidsliv.
- **Kultur:** Musikhuset, Aarhus Symfoniorkester, Aarhus Musikskole, Godsbanen, Børnekulturhuset, Filmby Aarhus samt Ungdomskulturhuset. Dertil kommer tilskud til en række museer og teatre, bl.a. ARoS, Den Gamle By og Moesgaard m.fl.
- **Borgerservice og Biblioteker:** Borgerservicecenter (Dokk1), Hovedbibliotek (Dokk1), 17 lokalbiblioteker og Aarhus Stadsarkiv.
- **Aarhus Events:** Kommunens eventenhed, forankret i Kultur og Borgerservice. Via puljer til sports- og kulturelle events hverves, udvikles og afvikles større og strategiske events.

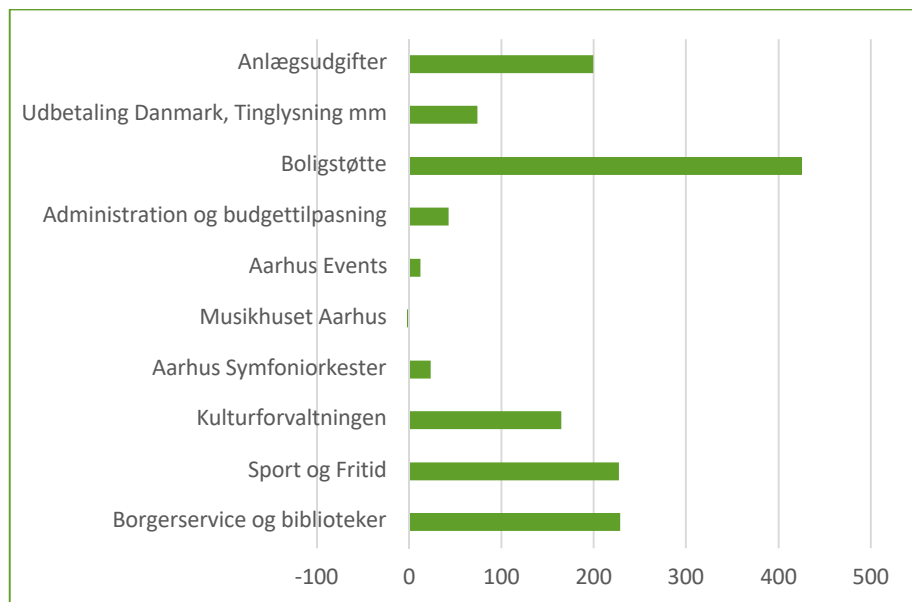
RESSOURCER

Kultur og Borgerservice har i 2024 et samlet budget på 1.392 mio. kr. Dette budget opdeles i drift med 1.193 mio. kr. og anlæg med 199 mio. kr.

Driftsbudgettet går til de forskellige områder som biblioteker, drift af byens idrætsfaciliteter og tilskud til foreninger og kulturinstitutioner. Under dette område er der også indtægter på ca. 420 mio. kr. (tilskud fra staten, gebyrer, refusioner og billetindtægter). I driftsbudgettet indgår også udgifterne til boligstøtte og Udbetaling Danmark. Der er dermed en forbrugsmulighed på over 1,6 mia. kr.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne forventes brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2024 er på 1.392 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

I budgetårene 2024-2027 falder budgettet fra 1.392 mio. kr. til 1.214 mio. kr.

Under anlæg er der flere projekter, der forventes at blive udskudt af hensyn til den begrænsede anlægsramme.

Kultur og Borgerservice regnskab 2022 og budget for 2023 til 2027

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Overslag 2025	Overslag 2026	Overslag 2027
Nettodriftsudgifter	1.227	1.198	1.193	1.180	1.179	1.179
Nettoanlægsudgifter	87	40	199	259	101	35

Teknik og Miljø

Den overordnede politiske vision for Teknik og Miljø tager afsæt i visionen i Aarhusmålene "Aarhus er en god by for alle".

Aarhusmålene sætter sammen med fortællingen om Aarhus en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for byens udvikling og indikatorerne for, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker.

Målene peger i større eller mindre grad direkte ind i det arbejde, der foregår i Teknik og Miljø, og målene dækker bredt over Teknik og Miljøs opgaveområder, som fokuserer på at skabe attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus.

Teknik og Miljø's mission er: *Vi skaber attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus*

Teknik og Miljø's Vision er: *Vi er blandt byens bedste arbejdspladser og gør Aarhus til en god by for alle.*

Teknik og Miljø har fem politiske pejlemærker under overskriften "Vi skal bygge en bedre og smukkere kommune":

- Smukke rammer for gode liv
- Fælles om udviklingen – et nyt blik på medborgerskab
- Bysamfundenes Aarhus
- Vi skal alle ud og hjem
- Naturen er vores lunger og hjerte

Teknisk Udvalg har i 2023 valgt at sætte særligt fokus på medborgerskab – herunder udvalgets rolle som følgegruppe i arbejdet med Ny Aarhusmodel for Borgerinddragelse. I løbet af 2023 afholdes en række større temadrøftelser, hvor udvalget løbende inddrages og bidrager med at sætte retning. Den første temadrøftelse blev afholdt den 6. marts 2023 med fokus på udvalgets fælles ambitioner, visioner og begrebsforståelse til brug for det videre arbejde med 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse'. Udvalgets drøftelser og input er anvendt i det kommissorium for 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse', der er under udarbejdelse.

Teknisk Udvalg tager årligt stilling til hvilke temaer, udvalget vælger som deres primære fokusområde(r) ét år frem. Der er derfor ikke valgt fokusområder for 2024 og frem.

YDELSER

Teknik og Miljø arbejder med byudvikling, byggeri, byliv, planprocesser, klima, ejendomsdrift, mobilitet, natur og miljø, kollektiv trafik samt anlæg og drift af veje

Teknik og Miljø's ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- Mobilitet, Anlæg og Drift
- Plan, Byggeri og Miljø
- Bystrategi, Arealudvikling og Almene Boliger
- Ejendomsadministration

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os her
- Der er ca. 1000 fuldtidsansatte i Teknik og Miljø

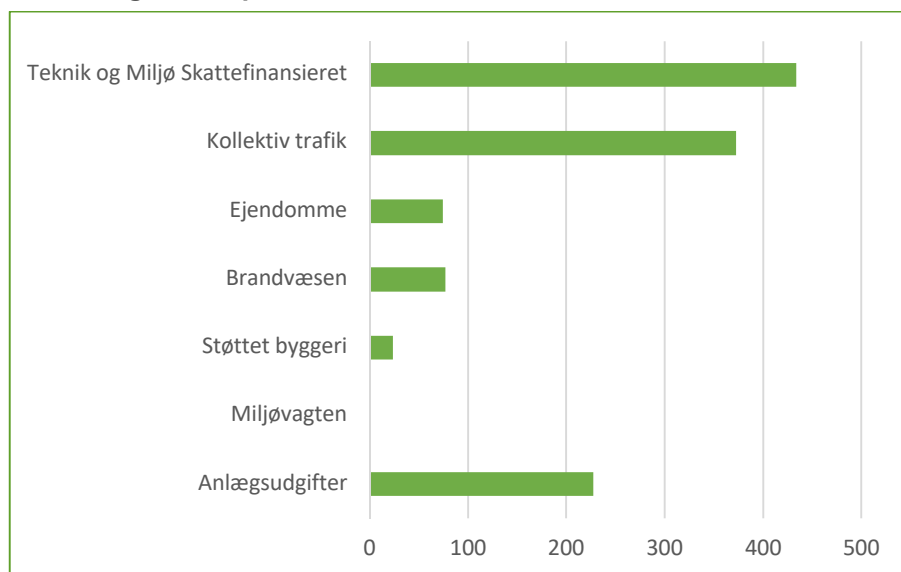
RESSOURCER

Teknik og Miljø har et samlet bruttobudget på 2 mia. kr. i 2024. Nogle af pengene – ca. 0,8 mia. kr. kommer fra indtægter fra salg af arealer, huslejeindtægter, gebyrer o.l., og derved udgør det egentlige kommunale budget til Teknik og Miljø 1,2 mia. kr. (netto).

En stor andel af budgettet, knap 1 mia. kr., bruges til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Den resterende andel af budgettet på ca. 0,2 mia. kr. bruges til investeringer i f.eks. byudvikling, vejanlæg, ejendomme mm. (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne bruges på de enkelte områder i afdelingen:

Nettobudget 2024 på 1.209 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Budgettet dækker over Teknik og Miljøs seks driftsområder samt et anlægsbudget:

- Teknik og Miljø, skattefinansieret
- Kollektiv Trafik
- Ejendomme
- Brandvæsen
- Støttet byggeri (ikke-decentraliseret)
- Miljøvagten (ikke-decentraliseret)
- Anlægsudgifter

Nettodriftsudgifterne er i hele perioden 2024-2027 på ca. 1 mia. kr.

Udgiftsbudgettet er på 1,3 mia. kr. i 2024. På indtægtssiden er der i 2024 budgetlagt med samlede indtægter på ca. 0,3 mia. kr.

Nettoanlægsudgifterne er i 2024 på 0,2 mia. kr., fordelt på et udgiftsbudget på ca. 0,7 mia. kr. og et indtægtsbudget på 0,5 mia. kr. Budgettet varierer fra år til år, afhængigt af hvilke konkrete anlægsprojekter, der gennemføres i de enkelte budgetår. De største anlægsprojekter i budgetperioden 2024-2026 er anlæg af udvidelse af Viborgvej, udvidelse af Torshøjvej, byggemodningsarbejder, opkøb af arealer til byudvikling samt bygnings- og energirenovering.

Teknik og Miljøs regnskab og budget for 2022 til 2027

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2022	Opr. budget 2023	Budget 2024	Overslag 2025	Overslag 2026	Overslag 2027
Nettodriftsudgifter	1027	991	981	957	957	957
Nettoanlægsudgifter	-29	97	227	312	-53	85

Borgmesterens Afdeling

Borgmesterens Afdeling skal understøtte Aarhus Kommunes fælles visioner, som de er udtrykt i "Fortællingen om Aarhus" og Aarhusmålene. Det følger heraf, at Aarhus skal være en god by for alle – en by, hvor der er plads til udfoldelse og mangfoldighed, og hvor vi i fællesskab hjælper dem, der har brug for det. Desuden har Borgmesterens Afdeling en vigtig opgave i at understøtte forankringen af Aarhuskompasset og arbejdet med de syv vilde problemer.

For at bidrage konkret til, at Aarhus er en god by for alle, arbejder Borgmesterens Afdeling løbende på at styrke innovation og medborgerskab på tværs samt at styrke trygheden i byen. Det sker blandt andet ved at realisere Helhedsplanen for Gellerup/Toveshøj samt Bispehaven og ved at Borgmesterens Afdeling driver en ambitiøs dagsorden for Aarhus Kommunes klimaindsatser.

Borgmesterens Afdelings opgave er at hjælpe byrådet, Magistraten og borgmesteren med at fremme, at der skabes vækst, beskæftigelse og udvikling i bysamfundet Aarhus. Det sker blandt andet på erhvervsområdet i dialogen med Erhvervskontaktudvalget og staten om nye infrastrukturprojekter og nye erhvervspolitiske initiativer samt i Kongelundens Sekretariat, som arbejder med udvikling af nyt stadion m.v.

Borgmesterens Afdeling har desuden en central rolle i forhold til at understøtte koordinering og samarbejde på tværs i organisationen Aarhus Kommune.

Den koordinerende rolle indebærer blandt andet, at Borgmesterens Afdeling varetager sekretariatsbetjeningen af byrådet, Magistraten og udvalg, arbejdet med kommunens overordnede budget og regnskab, indgår i det fysiske planlægningsarbejde med kommuneplan og lokalplaner, HR- og organisationsudvikling, arbejdsmiljø, lønudbetaling, forsikringer, arbejdsskader, personalejura og MED-samarbejdet.

Derudover skal Borgmesterens Afdeling hjælpe byrådet med den økonomiske styring samt levere effektive, fælles løsninger til kommunen fastlagt blandt andet af byrådets økonomiske politik, mål for effektivisering, indkøbspolitikken samt af digitaliseringsstrategien, hvis sigte er at fremme medborgerskab, samskabelse, vækst og effektivisering gennem øget digitalisering. Her spiller Fælles Service en helt afgørende rolle.

Herudover varetager Borgmesterens Afdeling de tværgående opgaver i Aarhus Kommune i forbindelse med beredskabsplanlægning og sekretariatsbetjeningen af den tværgående Ukraine Task Force, som er nedsat som følge af krigen i Ukraine.

På baggrund af ovenstående opgaver arbejder Borgmesterens Afdeling inden for nedenstående 4 pejlemærker:

- Gør politik muligt
- Skab værdi for andre
- Åbent og gennemsigtigt
- Gør drift muligt

Opgaverne i Borgmesterens Afdeling løses i tæt kontakt med politikere, borgere, bysamfund, virksomheder, uddannelsesinstitutioner, leverandører,

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 434 fuldtidsansatte i Borgmesterens Afdeling.

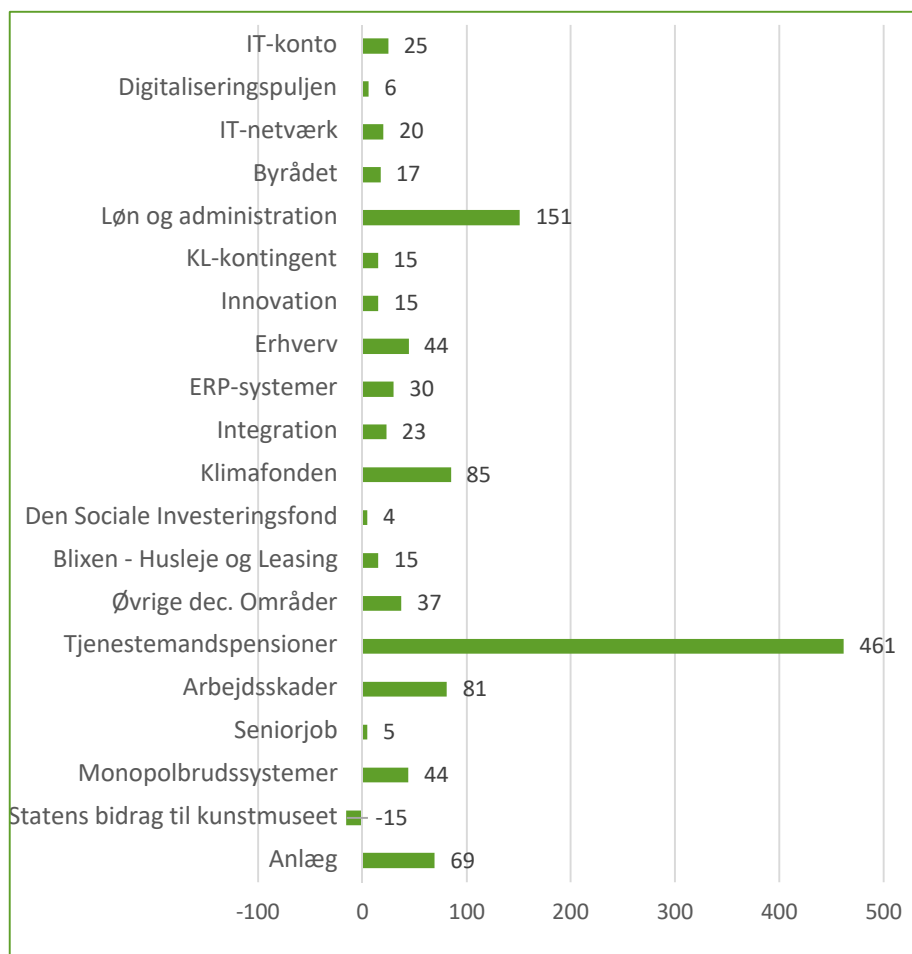
andre offentlige myndigheder, organisationer, boligforeninger og magistratsafdelingerne i kommunen.

RESSOURCER

Borgmesterens Afdeling har et samlet bruttobudget på 1.163 mio. kr. i 2024. Nogle af pengene – 28,9 mio. kr. – kommer fra statstilskud samt anlægsinvesteringer mm., og derved udgør de egentlige kommunale budget på området ca. 1.134 mio. kr. De fleste af pengene – ca. 1.065 mio. kr. vil blive brugt til driftsudgifter. Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 69 mio. kr.) vil blive brugt til investeringer i bl.a. infrastruktur, bygninger og veje i Gellerup samt nyt stadion i Kongelunden.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2024 på 1.134 mio. Kr. (2023-priser)

Udviklingen i budgettet

I overslagsårene 2025-2027 falder BA's driftsbudget, hvilket primært skyldes, at projektmidler givet til Erhvervspakken, Integration og Klimafonden bortfalder i perioden.

Anlægsbudgetterne falder ligeledes, hvilket skyldes at finansiering til helhedsplanen stopper.

Borgmesterens Afdelings regnskab og budget for 2022 til 2027

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024	Overslag 2025	Overslag 2026	Overslag 2027
Nettodriftsudgifter	1012	1003	1065	967	957	937
Nettoanlægsudgifter	-239	19	69	49	24	9

Bilag

Ressourcer i afdelingerne

Budgetterede personaletal i budget 2024

Antal gennemsnitlige heltidsstillinger	2024	2025	2026	2027
Sociale Forhold og Beskæftigelse	4.665	4.699	4.689	4.706
Teknik og Miljø	917	917	917	917
Sundhed og Omsorg	5.797	5.926	6.054	6.191
Kultur og Borgerservice	800	800	800	800
Børn og Unge	10.320	10.515	10.549	10.620
Borgmesterens Afdeling	434	434	434	434
Aarhus Kommune i alt	22.982	23.150	23.308	23.499

De nedenstående tabeller indeholder følgende noter:

- 1) Nettobudgettet er afgrænset til rammebelagte områder. I budget 2023 er der tale om ajourført/korrigeret budget.
- 2) Overskud/underskud = ramme - nettobudget (+: overskud; -: underskud).
- 3) Status ultimo korrigeres fra år til år med overskud/underskud og rentetilskrivning.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Sociale Forhold og Beskæftigelse - Sektor 1.20

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	3.890.277	3.907.527	3.935.673	3.927.050	3.941.547
Nettobudget	3.934.226	3.927.526	3.935.673	3.927.050	3.941.547
Forventet overskud/underskud ²⁾	-43.950	-19.999	0	0	0
Saldokorrekationer	-5.758	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-49.547	-69.546	-69.546	-69.546	-69.545

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø - Sektor 2.01

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	463.122	448.538	424.685	419.789	419.789
Nettobudget	489.486	433.200	409.936	408.508	407.974
Forventet overskud/underskud ²⁾	-26.363	15.338	14.748	11.282	11.815
Saldokorrekationer	-625	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	12.927	28.265	43.014	54.295	66.110

Kollektiv Trafik - Sektor 2.13

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	315.217	347.509	347.442	339.195	339.195
Nettobudget	340.155	372.447	372.380	372.411	372.411
Forventet overskud/underskud ²⁾	-24.938	-24.938	-24.938	-33.216	-33.216
Saldokorrekationer	-48.118	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-62.083	-87.020	-111.958	-145.174	-178.390

Ejendomme - Sektor 2.51

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	83.575	77.377	76.451	76.452	76.452
Nettobudget	93.637	74.548	73.636	75.599	75.599
Forventet overskud/underskud ²⁾	-10.061	2.829	2.815	852	852
Saldokorrekationer	5.290	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	2.363	5.192	8.007	8.859	9.712

Aarhus Brandvæsen - Sektor 2.61

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	77.174	77.174	77.174	77.174	77.174
Nettobudget	79.874	77.174	77.174	77.174	77.174
Forventet overskud/underskud ²⁾	-2.700	0	0	0	0
Saldokorrekationer	4.546	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	1.399	1.399	1.399	1.399	1.399

Sundhed og Omsorg

Foranstaltning for ældre og handicappede - Sektor 3.31

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	3.434.344	3.472.859	3.561.133	3.629.209	3.670.948
Nettobudget	3.457.418	3.473.804	3.561.133	3.629.209	3.670.948
Forventet overskud/underskud ²⁾	-23.074	-944	0	0	0
Saldokorrekationer	17.807	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	133.629	132.685	132.685	132.685	132.684

Kultur og Borgerservice

Kultur og Borgerservice - Sektor 4.71

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	694.716	688.634	686.502	689.296	689.002
Nettobudget	704.000	693.141	686.009	688.802	688.508
Forventet overskud/underskud ²⁾	-9.283	-4.506	494	494	494
Saldokorrekationer	8.610	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	44.089	39.583	40.077	40.571	41.064

Børn og Unge

Børn og Unge - Sektor 5.51

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	4.970.919	5.011.314	5.013.930	5.033.387	5.051.338
Nettobudget	5.007.542	5.011.314	5.013.930	5.013.668	5.051.338
Forventet overskud/underskud ²⁾	-36.623	0	0	19.719	0
Saldokorrekktioner	-176.526	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-19.719	-19.719	-19.719	0	0

Borgmesterens Afdeling

BA - Administration - Sektor 0.31

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2023 2023-priser	B 2024	BO 2025	BO 2026	BO 2027
Forventet ramme ¹⁾	534.963	513.183	423.857	416.161	409.463
Nettobudget	548.421	533.183	430.857	423.161	409.463
Forventet overskud/underskud ²⁾	-13.458	-20.000	-7.000	-7.000	0
Saldokorrekktioner	28.379	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	81.096	61.096	54.096	47.096	47.096